

Comunitati durabile în România? O utopie...

Lector univ. dr. în ecologie Alexandru-Ionut PETRISOR
Universitatea de Arhitectura si Urbanism „Ion Mincu”, Bucuresti

Din initiativa Marii Britanii a avut loc la Bristol în perioada 6-7 decembrie 2005 „Întâlnirea Informala Ministeriala” având ca subiect **comunitatile durabile**, definite ca „regiuni în care locuitorii acestora doresc sa traiasca si sa lucreze, atât în prezent, cât si în viitor”. Concluziile întâlnirii de la Bristol sunt reflectate în „Acordul de la Bristol” sub forma a opt caracteristici pe care ar trebui sa le îndeplineasca o comunitate pentru a fi considerata durabila:

- **Active, cuprinzatoare si sigure**: cinstea, toleranta si coeziunea sunt attribute ale comunitatii, pastrându-se cultura locala si activitatile specifice acesteia;
- **Bine administrate**: participarea, reprezentarea si conducerea sunt bazate pe principiile eficientei si incluziunii;
- **Bine conectate**: retelele de transport si de comunicatie asigura accesul la locurile de munca, centrele de educatie si formare, centrele sanitare si la alte servicii;
- **Cu servicii publice dezvoltate**: servicii publice si private care satisfac necesitatile publicului si sunt accesibile tuturor;
- **Cu o constiinta ecologica dezvoltata**: asigurarea spatiilor destinate locuirii respecta normele de protectie a mediului;
- **Înfloritoare**: economia locala este în plin avânt, diversificata si bazata pe inovatii;
- **Bine proiectate si construite**: cadru natural si construit de buna calitate;
- **Echitabile pentru toti**: incluziunea celor din alte comunitati, atât în prezent, cât si în viitor.

Din nefericire, situatia oraselor românești este cu totul alta:

- Nu se pastreaza cultura locala si activitatile specifice, acestea fiind înlocuite cu elemente culturale straine, importate, si putine dintre elementele de patrimoniu local sunt puse în valoare. În plus, aceste elemente nu sunt înradacinate în cultura locuitorilor sub forma unor repere ale mândriei ca apartin comunitatii respective.

- Administrarea se bazeaza rareori pe o reala consultare a populatiei interesate, predominante fiind interesele politice si economice de moment.
- Retelele de transport sunt insuficient dezvoltate. Chiar si în interiorul capitalei României exista zone în care mijloacele de transport circula la intervale de câte o ora, adesea arhipline, peste capacitatea care sa asigure un transport în conditii civilizate si confortabile. Transportul la nivel regional si national este si mai problematic, disparitatile retelei de transport fiind în contrast flagrant cu obiectivele **Conceptului National Strategic de Dezvoltare Spatuala România 2025** referitoare la racordarea României la rețeaua europeana a polilor si coridoarelor de dezvoltare spatuala si consolidarea legaturilor trans-carpatice ca suport al dezvoltarii regionale.
- Dezvoltarea serviciilor publice este si ea deficitara; tentativele de reducere a timpului de asteptare la cozi si de acces mai usor la aceste servicii par sa fi esuat.
- Dezvoltarea constiintei ecologice pare, la rândul sau, sa întâmpine probleme serioase. În conditiile în care prioritatile legate de protectia mediului, grija fata de spatiile verzi, reducerea poluarii generate de trafic prin fluidizarea acestuia par sa nu fie incluse sau sa ocupe unul dintre ultimele locuri din agenda alesilor, nici educatia ecologica nu pare sa suscite interesul pe care îl prezinta în alte tari, cele din nordul Europei fiind printre primele în acest sens.
- Dezvoltarea economica pare sa se fi realizat exclusiv în domeniul constructiilor. Recomandarile de la Lisabona, legate de reorientarea economiei catre sectoarele bazate pe cunoastere, nu par sa se materializeze în România. În cazul localitatilor rurale, majoritare în România, problemele economice fac ca acestea sa aiba o populatie în continua scadere, iar tinerele

generatii aleg sa migreze catre centrele urbane, demonstrând departarea acestor comunitati de durabilitate.

- Calitatea cadrului natural din zonele urbane are de suferit în urma dezinteresului fata de problemele de mediu. Calitatea spatiului construit este adesea criticata de specialisti, iar în ceea ce priveste o buna proiectare a orasului, se aplica acelasi principiu al gândirii e termen scurt, conform intereselor politice si economice de moment, în detrimentul unor solutii pe termen lung, corespunzatoare unei abordari holistice a problemelor economice, sociale si ecologice, cu accent pe satisfacerea în egala masura a necesitatilor generatiilor prezente si viitoare, în spiritul principiului dezvoltarii durabile.
- Principiul incluziunii echitabile a celor veniti din afara pare sa se aplice relativ bine în zonele urbane. În conditiile în care retelele sociale par sa se reduca din ce în ce mai mult, noii sositi sunt tratati cu aceeasi indiferenta cu care sunt tratati vechii locuitori.

Pe baza acestei succinte analize se desprinde cu usurinta concluzia ca putine asezari din România îndeplinesc conditiile necesare pentru a putea fi considerate durabile, si acesta ar trebui sa reprezinte un semnal de alarma pentru alesii locali.

La Universitatea din Carolina de Sud din Statele Unite ale Americii viitorii edili, absolventi ai unui program de studii în domeniul stiintelor politice, se antreneaza jucând „Simcity” (pagina consacrata acestui joc se gaseste la adresa <http://simcity.ea.com>). Scenariul jocului este unul simplu: jucatorul este alesul celor dintr-un anumit oras, iar datoria sa este sa se informeze în permanenta despre nevoile locuitorilor, si sa realizeze un echilibru al investitiilor generatoare de profit cu cele care raspund acestor cerinte. Cine nu satisface aceste cerinte risca sa fie alungat de cetatenii revoltati sau sa-i faca pe acestia sa paraseasca orasul, ramânând edilul unui oras gol pe termen nelimitat. Poate ca alesii nostri au nevoie sa joace, uneori, „Simcity”...